

Louis de Naeyer grondlegger van de industrialisatie in het Vaartland.
(1827-1902)

Bron: Willebroekse kronieken 1985-2

Zie:

<http://www.google.be/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=2&ved=0CDYQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.scheldelanders.be%2FArchief%2FLouis%2520de%2520Naeyer%2520grondlegger%2520van%2520de%2520industrialisatie%2520in%2520het%2520Vaartland.doc&ei=PsnLUrbVJoLpywPjIG4DQ&usg=AFQjCNHLYwGrqiCiYutHZlpN-YWc2rUODQ>

Het wonderjaar 1860

°Willebroeks gemeentebestuur geeft toelating voor het oprichten van een papierfabriek en 2 stoommachines.

°start door Cockerill van de staalproductie

°onder druk van Leopold I ontstaat het Brialmont-verdedigingssysteem

°Frère Orban sticht de Spaarkas en het Gemeentekrediet

°strijd liberalen-episcopaat

Afkomst.

Zijn vader Jan Frans De Naeyer was te Lebbeke gevestigd als schrijnwerker-handelaar. Met Jeanne Michiels had hij 5 kinderen. Louis of Lodewijk was de jongste. De oudste was Pieter Frans.

Pieter Frans had een filiaal in Lebbeke van de papierfabrieken Bornival en Braîne-le-Château.

In 1850 sticht hij een magazijn voor lompenuitrafeling. (Lebbeke=voddekot).

Ook ging hij stoomtuigen bouwen. In zijn fabriek werden lompen tot kunststoffen verwerkt.

In 1858 start Louis te Brussel een aankoopkantoor in lompen voor de bestaande vier papierfabrieken in België.

Vestiging te Willebroek

In 1860 verkiest hij het dorp Willebroek (slechts 3500 inwoners) als vestigingsplaats voor zijn nieuwe fabriek. Langs het kanaal omdat er veel water nodig was. Tevens gaf deze vaart een aansluiting naar Antwerpen en Brussel.

Het verbruikte water zou via de beek op het terrein worden afgevoerd.

Tot dan waren de voornaamste activiteiten te Willebroek:

Acht brouwerijen

Linnenblekerijen

Vlassenbereiding

De dagelijkse productie in 1863 was 8000 kg papierdeeg per dag.

Louis ging in 1865 wonen op de Oostvaardijk nr 39 te Willebroek.

Intussen verkrijgt hij machtiging om uit te breiden tot 6 stoommachines.

Huwelijk

Op zijn 38 jaar denkt hij aan trouwen met Alida Peeters(1843-1923), de 16j jongere dochter van de gemeentesecretaris. Louis zelf was ook raadslid geworden. Hun enig kind overlijdt op 8-jarige leeftijd.

Zij ondersteunde haar echtgenoot met de activiteiten in de kinderkribbe, speeltuin, ambachtschool, verzekering van het werkvolk, de winkel, het werknemerskwartier. Zij zorgde ervoor dat er een Louis De Naeyergodshuis kwam in 1906. Zij bleef in de raad van beheer van de fabriek tot haar dood.

Opgang van de papierstoffabriek

Sinds 1863 in volle productie.

Het gedorsen stro werd aangevoerd vanuit Nederland. De geproduceerde papierstof werd uitgevoerd naar verschillende landen in Europa. 600 scheepsvrachten.

Hij bond de werknemers aan zich door hen onderdak te bieden in de sociale woningen. Het loon was lager dan het gemiddelde en orde en tucht heel streng. Wie s'zondags dronk kreeg loonverlies.

Het zelfde loonverlies bij opstandigheid, onachtzaamheid en schade toebrengen.

De arbeidsduur was 12-14h per dag.

In 1870 was papierdeegproductie gestegen naar 40 ton per dag. Hij gaat papierdeeg uit naaldhout verwerken.

Uitbreiding naar productie van gas, papier en stoomketels

In 1866 vraagt hij toelating een Gazfabriek op te richten voor de verlichting van zijn fabriek en de gemeente.

In 1874 start hij met de productie van papier. Hij bouwt ook een buizenstoomketel voor zijn eigen gebruik en daarna voor export.

De eerste sociale wetten voor de bescherming van de arbeider in 1903 ontstaan na de dood van Louis De Naeyer.

Filantroop.

Hij maakte van zijn personeel mini-aandeelhouders door een kleine winst-verdeling.

Wat richtte hij op:

° een slagerij

° een winkel

° een bakkerij

° een crèche voor opvang van kinderen tot 6 jaar. Voeding en kleding waren gratis.

Tot 400 kinderen.

De baden stonden ook ter beschikking van de werknemers en hun gezin. (op donderdag alleen voor vrouwen)

° Twee geneesheren voor gratis ziekenverzorging

° Een hulpkas ten voordele van de arbeiders

° In de fabriek werd gratis lesgegeven

° Hij trekt de leeftijd voor indiensttreding op naar 14j.

Woningbouw

Reeds vanaf 1865 laat hij 22 woningen bouwen in La Cité (langs de oostkant van de vaart gelegen langs de fabriek). Dit zou uitgebreid worden naar bijna 400 woningen.

De werknemers konden op langere termijn (18 jaar) er eigenaar van worden (via een soort huurbijdrage). De woningen hadden geen drinkwater en er was een tekort aan verluchting en verlichting. Er was wel een tuintje. De bewoners moesten 7% waarborg betalen.

Na de 1ste WO neemt de gemeente het initiatief voor woningbouw over.

Volksopvoeding

°les in de fabriek

°stichting van een bibliotheek

°muziekles in de fabriek 's zondags.

°men kon lid worden van de fanfare of de harmonie De jonge werklieden van de firma De Naeyer. Die dat deden konden promotie maken.

Politicus

In 1866 raadslid gekozen en in 1875 schepen.

Hij is enkele jaren dienstdoend burgemeester om in 1885 burgemeester te worden en dit tot zijn dood.

De verder opgang van de fabriek.

In 1888 zijn er 1400 werknemers.

In 1890 wordt de toelating verkregen tot het bouwen van een fabriek voor de vervaardiging van zwavelzuur, zoutzuur en soda. (nabij den Kraag).

Hij is tegen het socialisme en hun organisaties. Vele werknemers voelden zich te zeer gebonden aan de fabriek.

In 1892 is er een staking daarvoor bepaalde arbeiders een loonaf trek wordt toegepast.

Louis dreigt met ontslag van alle familieleden en de staking houdt op.

In 1893 zijn er 1750 werknemers en in 1894, 2000.

Hij neemt deel aan de wereldtentoonstellingen.

Overlijden in 1902

Op 20 februari een lijkstoet met o.a. 300 kinderen uit de kribben en vele prominenten.

In 1905 onthulling van het gedenkteken voor Louis door Vinçotte.

KV 23 april '08

Volgende pagina Standbeeld De Naeyer in Willebroek

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/relict/1773>
in de ... Spaarzaamheidsstraat!!!

Het 8 ton zware monument werd ingehuldigd op 17 september 1905. De beeldhouwer was baron Thomas Jules Vinçotte, geboren te Bergerhout op 8 januari 1850 en overleden te Schaarbeek op 25 maart 1925. De sokkel is gesigneerd Gustave Maukels, geboren te Hollogne-sur-Geer op 27 oktober 1856 en overleden te Sint-Pieters-Woluwe op 13 mei 1933. Louis De Naeyer werd meer precies geboren op 3 december 1827 en overleed op 16 februari 1902. (<http://www.standbeelden.be/standbeeld/657>)